

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.7.2019.AKo

Warszawa, 19 marca 2019 r.

**Pan
XXXXXX XXXXX
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Chotczy**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, z późn. zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w dniach 19 – 22 lutego 2019 r. przeprowadził kontrolę kompleksową w kierowanym przez Pana Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chotczy.

Przedmiot kontroli obejmował stan zatrudnienia i kwalifikacje kadry zatrudnionej w ośrodku pomocy społecznej, prawidłowość przyznawania zasiłków stałych oraz kierowania do domów pomocy społecznej i ustalania możliwości partycypacji w kosztach pomocy osób zobowiązanych do jej udzielania. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń 22 lutego 2019 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli stwierdzono, że spełnia Pan wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 122 ust. 1 ustawy. Osoba zatrudniona na stanowisku starszego pracownika socjalnego posiada uprawnienia do wykonywania zawodu, zgodne z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 48 poz. 320).

W kontrolowanym okresie ustalanie uprawnień do pomocy w formie zasiłku stałego odbywało się na wniosek strony. Zasiłki stałe przyznawane były zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Prowadząc postępowania ustalające uprawnienia świadczeniobiorców sporządzano wywiady środowiskowe. Były one przeprowadzane w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1788). Do wywiadów środowiskowych dołączano oświadczenia klientów składane pod odpowiedzialnością karną oraz oświadczenia o stanie majątkowym. Z osobami korzystającymi ze stałych form pomocy przeprowadzano aktualizacje wywiadu środowiskowego nie rzadziej niż co 6 miesięcy, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy. Przeprowadzano również postępowanie badające możliwości udzielania pomocy przez osoby zobowiązane do alimentacji na rzecz świadczeniobiorców.

Skontrolowane decyzje administracyjne w sprawie przyznania uprawnień do zasiłków stałych wydano w terminach, o których mowa w art. 35 k.p.a. Decyzje odbierane były przez świadczeniobiorców osobiście z poświadczeniem odbioru datą oraz podpisem lub za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, co jest zgodne z art. 39 i art. 46 § 1 k.p.a.

W czasie kontroli sprawdzeniu poddano także dokumentację osoby skierowanej do domu pomocy społecznej.

W toku kontroli **stwierdzono** następujące **nieprawidłowości**:

1. W jednostce jest zatrudnionych dwóch pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, z których jedynie jeden posiada uprawnienia do wykonywania zawodu, co jest niezgodne z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w myśl których ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców lub 50 środowisk oraz nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.
2. W toku kontroli zespół inspektorów ustalił, że drugi pracownik został zatrudniony na stanowisku pracownika socjalnego bez skompletowania dokumentów potwierdzających jego uprawnienia do wykonywania zawodu. Pracownik złożył kontrolującemu wyjaśnienia, że po ukończeniu studiów nie odebrał suplementu z uczelni oraz zobowiązał się dołączyć go w późniejszym terminie. Na podstawie przesłanego 4 marca 2019 r. do Wydziału Polityki Społecznej suplementu stwierdzono niezrealizowanie podczas jednego cyklu studiów całości minimum programowego, określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2008 r. w sprawie specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego realizowanej

- w szkołach wyższych (Dz. U. z 2008 r. Nr 27, poz. 158), co skutkuje brakiem nabycia prawa do zatrudnienia na stanowisku pracownika socjalnego.
3. W jednym przypadku, ustalając uprawnienia do zasiłku stałego przyjęto oświadczenie klienta, że jego „... *dochód to nabyty właśnie zasiłek pielęgnacyjny w kw. 184,42 zł od m-ca października*”. Jest to niezgodne ze stanem faktycznym, ponieważ w październiku 2018 r. zasiłek pielęgnacyjny wynosił 153,00 zł - kwota 184,42 zł obowiązywała od 1 listopada 2018 r. W wyniku braku weryfikacji tego oświadczenia błędnie wyliczono kwotę zasiłku stałego przyznanego od 31 października 2018 r.
 4. Ośrodek nie przeprowadzał postępowania wyjaśniającego dotyczącego ewentualnych uprawnień do świadczeń z systemu emerytalno-rentowego, jak również nie sprawdzał, czy osoby pobierające zasiłek stały nie pobierały równocześnie świadczeń z ZUS czy KRUS.
 5. W dwóch sprawach w wywiadzie środowiskowym nie udokumentowano prowadzonej pracy socjalnej.
 6. W dwóch skontrolowanych postępowaniach ustalono początkowy okres przyznania świadczenia w formie zasiłku stałego z datą wstecz, tj. niezgodnie z zapisem art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. W jednej sprawie, w której po rozpatrzeniu wniosku z dnia 27.11.2018 r. przyznano świadczenie od 31.10.2018 r. do 30.11.2021 r. zgodnie ze złożonym przez Pana oświadczeniem, Ośrodek „...*przez niedopatrzenie...*” nie wypłacił klientowi świadczenia za ostatni dzień października 2018 r. (na dzień kontroli ustalono, że klient już zmarł). Natomiast w drugiej sprawie, w której po rozpatrzeniu wniosku z dnia 19.04.2018 r. przyznano świadczenie na okres od 07.03.2018 r. do 06.03.2021 r., zasiłek za okres od 07.03.2018 r. do 31.03.2018 r. został wypłacony. Wobec powyższego powstała nadpłata zasiłku stałego za marzec 2018 r. przyznanego decyzją XXXXXXXXXXXXX z 24.04.2018 r.
 7. W rozstrzygnięciach decyzji przyznających prawo do zasiłku stałego nie określano wysokości kwoty oraz terminu wypłaty świadczenia przysługującego za niepełny miesiąc.
 8. W podstawie prawnej decyzji zmieniających nie uwzględniano art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto w 3 ze skontrolowanych decyzji stwierdzono błędy pisarskie, np. niewłaściwy numer decyzji zmienianej, niewłaściwa data złożenia wniosku.
 9. W sprawie z decyzji XXXXXXXXXXXXX z 07.05.2018 r. wnioskodawcą, osobą z którą przeprowadzony został wywiad środowiskowy oraz adresatem decyzji była osoba całkowicie ubezwłasnowolniona, co jest niezgodne z art. 28 k.p.a. w związku z art. 30 § 2 k.p.a., § 5 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz § 10 rozporządzenia w

sprawie domów pomocy społecznej. Zgodnie z Kodeksem cywilnym, skutkiem orzeczenia ubezwłasnowolnienia całkowitego jest pozbawienie danej osoby zdolności do czynności prawnych. Ubezwłasnowolniony całkowicie traktowany jest jak osoba małoletnia, która nie ukończyła 13 roku życia, a czynności prawne dokonywane przez taką osobę są bezwzględnie nieważne.

10. W rozstrzygnięciu decyzji XXXXXXXXXXXXXXX z 07.05.2018 r. zawarto zapis „przedłużyć pobyt(...) w domu pomocy społecznej (..) do 31.12.2021 r.”, co jest niezgodne z art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz § 10 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Osoba jest kierowana do domu na czas nieokreślony, chyba że wystąpi ona lub jej przedstawiciel ustawowy z wnioskiem o skierowanie do domu na czas określony. W decyzji nie zawarto także uzasadnienia prawnego, co jest niezgodne z art. 107 ust. 1 i 3 k.p.a.

Za powstanie nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pan, jako kierownik kontrolowanej jednostki.

W celu usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości zwracam się do Pana o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Zapewnić prawidłową organizację pracy ośrodka poprzez zatrudnienie pracowników socjalnych zgodnie z normami określonymi w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.
2. Zatrudniać na stanowisku pracownika socjalnego wyłącznie osoby posiadające uprawnienia do wykonywania zawodu, na podstawie dokumentów potwierdzających ich kwalifikacje.
3. Ustalać sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osób i rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b ustawy oraz weryfikować oświadczenia składane przez świadczeniobiorców.
4. Rzetelnie weryfikować czy świadczeniobiorcy zasiłków stałych nie posiadają uprawnień i nie pobierają świadczeń emerytalno-rentowych, występując do ZUS czy KRUS z odpowiednimi wnioskami o podanie odpowiednich informacji.
5. Zwiększyć nadzór nad dokumentowaniem prowadzonej pracy socjalnej, która jest jednym z podstawowych obowiązków pracownika socjalnego – art. 119 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.
6. Przestrzegać zapisów art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w zakresie prawidłowego ustalania początkowego okresu przyznania świadczenia w formie zasiłku stałego.

7. Wydawać decyzje administracyjne z większą starannością i rzetelnością, w szczególności:

- prawidłowo wskazywać datę złożenia wniosku stanowiącego podstawę wszczęcia postępowania;
- w decyzjach zmieniających decyzje ostateczne z powodu zmiany przepisów, zmiany sytuacji dochodowej lub osobistej strony, a także w innych określonych ustawowo sytuacjach powoływać art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej;
- w przypadku spraw, w których świadczenie przysługuje za niepełny miesiąc, stosownie do przepisu art. 106 ust. 3 ustawy formułować i zapisywać rozstrzygnięcia decyzji w taki sposób, by nie było wątpliwości czego ono dotyczy oraz jakie uprawnienia zostały stronie przyznane, tj. określać wysokość świadczenia przysługującego za niepełny miesiąc proporcjonalnie do okresu, na jaki zostało przyznane oraz zamieszczać informacje o terminie wypłaty świadczenia;
- w decyzjach zmieniających prawidłowego wskazywać numer decyzji zmienianej;
- powoływać pełne uzasadnienie – faktyczne i prawne, stanowiące wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa zgodnie z art. 107 § 1 i § 3 k.p.a.

8. Prowadząc postępowania administracyjne stosować przepisy art. 28 k.p.a. w związku z art. 30 § 2 k.p.a., zgodnie z którym osoby fizyczne nie posiadające zdolności do czynności prawnych działają przez swoich ustawowych przedstawicieli.

9. W przypadku osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku lub niepełnosprawności wydawać decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej zgodnie z art. 59 ust. 1 ustawy oraz § 10 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej na czas nieokreślony, chyba że strona lub jej przedstawiciel ustawowy wystąpią z wnioskiem o skierowanie do domu na czas określony. W przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie do akt sprawy dołączać postanowienie sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na skierowanie do domu pomocy społecznej, o którym mowa w § 8 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

10. Na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. w związku z art. 37 ust. 2 pkt 1 oraz art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej wystąpić do samorządowego kolegium odwoławczego w sprawie stwierdzenia nieważności wydanej z naruszeniem prawa decyzji nr GOPS.5100.19.2018 z 24.04.2018 r. w przedmiocie przyznania zasiłku stałego od 7 marca 2018r. Niezwłocznie po otrzymaniu rozstrzygnięcia przez samorządowe kolegium odwoławcze podjąć wskazane

działania i poinformować tutejszy Wydział przesyłając pełną dokumentację w sprawie (decyzje SKO i ośrodka, dokumenty dotyczące prowadzonego postępowania).

11. Na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. w związku z art. 28 k.p.a., art. 30 § 2 k.p.a., art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, § 5 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz § 10 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej wystąpić do samorządowego kolegium odwoławczego w sprawie stwierdzenia nieważności wydanej z naruszeniem prawa decyzji XXXXXXXXXXXX z 07.05.2018 r. w przedmiocie „przedłużenia pobytu” w domu pomocy społecznej. Niezwłocznie po otrzymaniu rozstrzygnięcia przez samorządowe kolegium odwoławcze podjąć wskazane działania i poinformować tutejszy Wydział przesyłając pełną dokumentację w sprawie (decyzje SKO i ośrodka, dokumenty dotyczące prowadzonego postępowania).

12. Zwrócić do budżetu wojewody kwotę nadpłaconego zasiłku stałego wraz z odsetkami.

Jednocześnie zobowiązuję Pana do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.

Pouczenie

Stosownie do postanowień art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego, należy mieć na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez Wojewodę zastrzeżeń.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Kinga Jura
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

XXXXXXXX XXXXXXXXX, Wójt Gminy Chotcza